

KANDIDATNUMMER

3051

Sidetall

1

av

3

Husk å skrive kandidatnummer og sidetall på hver side av besvarelsen!

ISSN 0130

Intensivt mellomkurs i norsk, trinn III

Skriftlig eksamen

4 timer

Den internasjonale sommerskole

Universitetet i Oslo

2014

I. Lytteprøve

Spørsmål. Svar med hele setninger. Skriv svarene på dette arket.

1. Hvilke to betydninger har ordet *sapmi*?

Ordet Sapmi kan betyde en område eller den folk gruppe: Samene.

2. Hva er Nordkalotten?

Nordkalotten er den nordøst del av Norge, Sverige, Finland og en lite del av Russland

3. Hvilke faktorer kan en same basere sin identitet på?

En Same kan basere sin identitet på: Morsmor, Personlig ønskemål, gene eller kombinasjon av alle faktorer

4. Hvordan fungerte siida-systemet som grunnlag for å organisere det

tradisjonelle samiske samfunnet?

Ved Siida-Systemet, ble Samene organisert i flere grupper. ~~Siida~~ kaldt Siida. Og siida bodde sammen men flyttet ofte for å nytte naturen ~~ress~~

5. Hva var årsaken til at samene aldri greide å mobilisere noen særlig motstand

mot koloniseringen av territoriene deres?

Årsaken var at samene bodde ~~så~~ langt ^{bort} fra hverandre i en lite siida ~~grupper~~ grupper

6. Nevn to eksempler på hvordan fornorskingspolitikken overfor samene ble

praktisert.

Samiske barnene måte får undervisning bare på norsk. Bare de som kunne ^{skriftlig} ~~skriftlig~~ og muntlig norsk hadde mulighet til å kjøpe jord

7. Hva står det i paragraf 110a i Grunnloven?

Paragraf 110a ga rettighet til Samene til å bruke eget språk i utdanning eller i alle muligheter

8. Hvilken oppgave har Nordisk sameråd?

Nordisk Sameråd driver med organisering av samisk-politik, utdanning, kultur plus noe andre ting i de landene som finnes samene

9. Hvilken funksjon hadde *noaide* i det gamle samiske samfunnet?

Noaide var et religiøs figur som kunne se fremtiden

10. Hvem var Lars Levi Læstadius?

Lars Levi Læstadius var en som ble
Veldig hjelpsom i den gamle Samiske Samfunnen

II: Tekst med oppgaver

Tiåret som teller

(Aftenposten, 15.9.2013)

Populærkulturen vil ha oss til å dyrke ungdomstiden til vi er langt oppi trettiårene. Det kan være en tabbe.

- Ah, tjueårene.

BI-studenten Junaid Khan (26) smaker fornøyd på ordet.

- Jeg kaller det "det gylne tiår". Man tror man kan få til hva som helst, alle drømmer skal gå i oppfyllelse.

Avgjørende

Tjueårene er den perioden i livet som har størst innflytelse på voksenlivet. Vi tar mer enn 80 prosent av våre mest betydningsfulle beslutninger før vi fyller 35, ifølge den amerikanske psykologen, professoren og forfatteren Meg Jay.

I sin bok *The defining decade: Why your twenties matter* uttrykker hun bekymring over at dagens unge roter bort tjueårene i den tro at de har all verdens tid til å finne ut hvem de er, hva de vil med livet sitt og hvordan de skal utnytte de viktige tjueårene.

Finne seg selv

Ord som *kidults* og *twixters* oppsto i USA på midten av 2000-tallet for å beskrive en ny og raskt voksende gruppe av unge mennesker i tjue- og trettiårene. Mange av dem aner ikke hva de skal gjøre, hvor de skal bo og hvem de skal leve sammen med. De lurar på om de skal bli fotografer, advokater eller partyarrangører.

- Denne usikkerheten gjør dem bekymret. De blir forsørget av foreldrene, er uten forpliktelser, gjerne universitetsutdannet, men har i beste fall en lavtlønnet jobb, sier Jay.

- I dag handler "ung voksen"-perioden om sosiale forandringer: Flytte hjemmefra, etablere seg i egen bolig, fullføre utdanning, etablere seg på arbeidsmarkedet og utforske kjærlighetslivet. Økt individualisering gir økte valgmuligheter, men også økt ansvar for eget livsløp, sier NOVA-forskeren Christer Hyggen.

- Jeg mener det er viktig at vi ikke bare fordømmer dem som "umodne voksne", men anerkjenner at de er i en fase som er viktig, sier Hyggen.

Også psykolog Meg Jay mener medier og populærkultur må slutte å bruke uttrykk som kidults og twixters fordi det bidrar til banalisering. Hvis man ikke får gjort nok i tjuårene, blir det desto mer som må realiseres i trettiårene.

Store forventninger

- Det er ikke de unges skyld at de i dag har for store forventninger til hva livet skal by på, hevder trendforsker og sosialantropolog Gunn Helen Øye.
- Alle generasjoner har et handlingsmønster som speiler samfunnet de lever i. Denne generasjonen er blitt sånn på grunn av noe.

Hun kaller dem «fordi-generasjonen»: De unge som kun gjør det som kan skrives på CV-en. De er vokst opp med støttende foreldre og er blitt sosialisert inn i samfunnsgrupper som dyrker dyktighet. Det blir dermed tydelige ytterpunkter, med de flinke som lykkes i alt på ene siden, og de som faller helt utenfor på den andre.

For sin egen skyld

Junaid Khan (26) sluttet på studiene på BI i Nydalen for noen år siden, men er tilbake på skolebenken etter å ha tenkt seg grundig om.

- Jeg testet arbeidslivet i noen år, men til slutt innså jeg det selv: Utdanning er viktig. Og når du selv innser det, at du gjør det for din egen og ikke for noen andres skyld, da er du blitt voksen, sier Khan.

- Jeg tror vi sier at du kan kalle meg en ung mann, ikke voksen.

A. Spørsmål til teksten «Tiåret som teller».

1. Hvorfor er forfatteren Meg Jay bekymret for dagens unge?

Fordi hun synes at dagens unge roter bort tjuårene i den tro at de har all verdens tid til å oppdra seg selv og skape eller finne målene ~~med~~ livet

2. Hva er det som karakteriserer gruppen kidults/twixters?

Kidults/twixters er unge mennesker i tju- og trettiårene som aner ikke hva de skal gjøre. De lever i store usikkerhet og er bekymret på grunn av dette.

3. Hva mener Gunn Helen Øye når hun kaller unge i dag "fordi-generasjonen"?

Hun mener at de unge i dag tro at alle generasjoner har et handlingsmønster som speiler samfunnet de lever i. ~~Unge i dag vil ikke tar ansvar.~~

4. Hvorfor bestemte Junaid Khan seg for å gå tilbake til studiene?

Fordi hun kom til å realisere at ~~ut~~ utdanning er viktig og man gjøre det for seg selv ikke for andre
for seg selv ikke for andre

B. Fullfør setningene (så de gir samme mening som i teksten).

1. "Det gyldne tiår" kaller jeg det.

2. Den perioden i livet som har størst innflytelse på voksenlivet, er tjueårene.

3. På midten av 2000-tallet, ^{kidults og} oppsto to ord: ~~twixters~~ twixters i USA. ~~Disse~~ De ordene beskrives en ny og raskt voksende gruppe av unge mennesker i tju- og trettiårene.

4. Økte valgmuligheter kommer fra økt individualisering. Men det mener også økt ansvar for eget livsløp, sier NOVA-forskeren Christer Hyggen.

5. Hvis man får gjort nok i tjueårene, blir det ikke desto mer som må realiseres i trettiårene.

C. Alternative uttryksformer

1. A. De blir forsørget av foreldrene sine.

B. Det er foreldrene Sørget for sine som ~~for~~ ~~sørget~~ ~~for~~ de

2. A. Noen samfunnsgrupper dyrker dyktighet.

B. I noen samfunnsgrupper er dyktighet dyrker.

3. A. Denne usikkerheten gjør dem bekymret.

B. De blir bekymret på grunn av denne usikkerheten.

4. A. «Det er ikke de unges skyld at de har for store forventninger,» hevder Gunn Helen Øye.

B. Gunn Helen Øye hevder at det ikke er de unges skyld at de har for store forventninger.

5. A. Junaid Khan er tilbake på skolebenken.

B. Junaid Khan har gått tilbake på skolebenken.

D. Verb.**Sett inn riktig form av verbet.**

å finne Noen dager etter at Whitney Houston har funnet ~~fant~~ død, gle
hun

å spille spilte en av sangene hennes spille på

å spille flere radiostasjoner. Den sangen man spilte på den tiden, var "The greatest love of all". Innholdet i teksten er enkelt:

å oppleve Den største kjærligheten du vil kunne har opplevde, er kjærligheten til deg selv. Forfatteren Jean M.

å utgi Twenge ga ut i april 2006 boka *Generation Me*,

å få og filosofien hennes fikk samme navn som boka i løpet av årene som har gått.

å handle Jean M. Twenge lot boka handle om de som

å føde ble født på 70-, 80- og 90-tallet. Boka dreide

å oppleve seg om mennesker som aldri tidligere opplevde

å fortelle en krig, og boka fortalte at de var unike, at alt de

å gjøre har gjort var viktig og riktig. For noen måneder

å lese siden var det mulig å lese en rørende

å fortelle artikkel i en avis der en ung journalist fortalte

historien om sin døde mor. Fra å være morsom og levende

å forvandle seg forvandle moren forvandlet seg

å forsvinne til å bli en dypt deprimert kvinne, og til slutt forsvinnet

hun inn i elsk-deg-selv-bøkene. Hun er en av mange. Vi

å realisere seg realiserer seg selv nå for tiden, vi

å forvente forventer hele tiden å få en jobb som

å betale betaler godt å betale ~~betaler~~, slik at det er å betale

å kjøpe mulig for oss å kjøpe et stort hus i Ullevål Hageby.
 å by Men hva er lykke, og hva byr livet å by på til
 å bli syvende og sist? Møtet med virkeligheten ble
 å være brutalt for *Generation Me*, for kanskje vi ikke har vært så
 å mene unike likevel? Hva ville Whitney Houston mener
 å leve om alt dette, hvis hun levde har levd

E. Setningsbinding

Knytt sammen de to setningene ved hjelp av ordene som står i parentes. Du kan bytte om på rekkefølgen av setningene, men det logiske innholdet må være det samme.

Mange av dagens tjuetåringer kan bli skuffet når de kommer i trettiårene.

De unge har ofte store forventninger til hvordan livet skal bli.

(fordi) Mange av dagens tjuetåringer kan bli skuffet når de kommer i trettiårene fordi de har ofte store forventninger til hvordan

(så) _____

(derfor) side 2 av 3

(for) _____

(av den grunn) _____

F. Sett inn adjektivet og substantivet i riktig form i setningene.

viktig – periode

Til slutt leste vi om noen viktige Perioder i verdenshistorien.

Tjue- og trettiårene er en av de viktigste Periodene i livet.

Hvilken periode synes du er Viktigere enn barndommen?

Jeg mener at ungdomstiden er den aller Viktigste Perioden i livet.

Hva skal du gjøre i denne Viktige Perioden?

G. Lukeøvelse

Fyll inn de åpne lukene med ett ord i hver.

Ventelister for kortreist, økologisk mat

Aftenposten, 14. juli 2014

Det er Lang ventelister for å abonnere på kortreist mat i Oslo.

Oslo Kooperativ har 777 medlemmer som kan bestille ferdige grønnsaksposer og flere

av den 1000 Oslo-borgere står på venteliste for å bli medlem.

– Vi merker at dette er noe folk vil ha, sier Mads Pålsrud, styremedlem.

- Går rett inn i «tidsånden»

Fra den oppstarten i fjor vår er ventelistene bare blitt lengre og lengre.

– Moteriktig, sunt, bærekraftig, etisk riktig - kortreist mat er et positivt ladet tema på mange måter. Det går rett inn i «tidsånden». Jeg tror vi kommer til å se mer og mer av denne typen tilbud av kortreist mat, sier Annechen Bugge, som forsker på nordmenns spisevaner på SIFO. Hun Mener at man ser en økende interesse i samfunnet for alle aktiviteter som er knyttet til mat, og særlig knyttet til det lokale og kortreiste.

- Vil ha mat med historie

Det vi ser, er en økende opptatthet av sunnhet og helse. De flere ønsker et råvarebasert kosthold, og forbrukerne legger Pris på å lage mat fra bunnen av. Folk ønsker mat med en historie. Mange vil gjerne kunne produsere maten i store grad selv. Man vil tilbake til noe friskt og naturlig, og vi ser at mange forbrukere ~~Ønsker~~ Venter å kjøpe norsk og kortreist.

- En selvfølge

Hanna Halpren, daglig leder på Restaurantakademien i Stockholm, sier at trenden er global. Hun tror at økologisk og kortreist mat lyst hvert vil bli en selvfølge.

– Det vi ser, er at vi mennesker ikke kjenner et ~~hva er~~ helt trygge. Vi vil tilbake til den gamle, gode verden, men på en moderne måte. Neste uke vil Kooperativet ta opp 500 nye medlemmer. Dette halveres ventelisten. Mange har ventet i nesten ett år, sier Helene Austevoll, styremedlem i Oslo Kooperativ. Man får et helt annet forhold til å lage maten når man vet hvor den kommer fra.

Trenger mer plass

Det finnes flere typer abonnementsordninger for frukt og grønt i Oslo. Kooperativet skiller seg ut ved at de er drevet på dugnad. Her må medlemmene kunne bidra, enten ved å pakke poser eller med å drifte organisasjonen. De kaller seg et «arbeidsfellesskap». Nå ønsker de å starte lokale kooperativer På omkring i Oslo, og er allerede på utkikk ~~på~~ hos nye lokaler på Tøyen. Flere andre byer er interessert i å følge etter.

- Det har virkelig tatt seg opp de siste årene. Det er en direkte link mellom bonden og forbrukeren som jeg tror mange setter seg på, sier Pålsrud.

Do not write
in this space

OPPGAVE E

Mange av dagens tjueåringer kan bli skuffet når de kommer i trettiåren fordi de ^{unge} har ofte store forventninger til hvordan livet skal bli.

De unge har ofte store forventninger til hvordan livet skal bli. Så mange av dagens tjueåringer kan bli skuffet når de kommer ti trettiårene.

De unge har ofte store forventninger til hvordan livet skal bli. Derfor kan mange av dagens tjueåringer bli skuffet når de kommer i trettiårene.

Mange av dagens tjueåringer kan bli skuffet når de kommer i trettiårene for de unge har ofte store forventninger til hvordan livet skal bli.

De unge har ofte store forventning til hvordan livet skal bli. Av den grunn, kan mange av de dagens ~~tjueår~~ tjueåringer bli skuffet når de kommer i trettiårene.

Do not write
in this space

"Det Vidunderlige" i Et dukkehjem

"Det vidunderlige" ble brukt av Nora i et dukkehjem. Hun snakket om "å gå og vente på det vidunderlige". Hun snakker videre om håpet om at "det vidunderlige skal skje" og om "det vidunderlige som ikke skjer".

Man har grunn å tenke at "det vidunderlige" kan ha forskjellige mening. Man kunne tenke at ~~Nora~~ brukte det vidunderlige til å mene at hun skal forlate sine mann og barn og ~~skje~~ når sitt hemmelighet blir utsatt. Men på slut ble det logisk å tenke at ~~Nora~~ brukte Det vidunderlige til å ~~men~~ ^{beskrive} hennes forventninger ~~er~~ ^{til} hva mannen hennes skal gjøre når sin hemmelighet blir utsatt.

Hun forventet at mannen sin skal ~~stø~~ stå ved siden av henne og skal støtte henne når han blir kjent med hva hun måtte gjøre ~~til~~ for ~~han~~ å leve. Hun forventet at hun og hennes man skal stå sammen og går gjennom situasjonen sammen. ~~Det~~ I tillegg forventet ~~h~~ Nora at mannen sin skal elske henne mer og slute å behandle henne som et dukke. Det skulle ha blitt et fantastisk ting og det vidunderlige.

Men Nora ble misfornøyd etter at de vidunderlige ~~skjed~~ har ikke skjed. Mannen hennes ble veldig sint på henne og behandlet henne som et dukke ~~for~~ fremdeles. Derfor måtte hun forlate ham. Det vidunderlige har ikke skjed.